

3x3 Rathane, NSW

3. izdevums

2025. gada 3. janvārī

3x3 – otrā diena

Tik daudz notikumu vienā dienā! Pēc mierīgām brokastīm lielā rosme iesākās.

Mutiskās vēstures projekts

Adelaidē latvieši jau sen ir vākuši vietējo latviešu atmiņas, apzinoties, ka ir svarīgi, lai turpmākās paaudzes zina, kas notika pagātnē. 2017. gadā Adelaides Latviešu biedrības paspārnē tika formāli nodibināts mutiskās vēstures projekts. Par šo projektu mums stāstīja viens no projekta pieciem brīvprātīgajiem darbiniekiem – Pēteris Strazds un viņa stāstījumu ar paskaidrojumiem papildināja Inta Skābe, kas arī darbojas projekta komandā.

Projekta komanda intervē Dienvidaustrālijas cienīga vecuma latviešus – projekta pirmajā posmā tādus, kas dzimuši Latvijā, un otrajā posmā mazliet jaunākus, kam ir maz vai nekādas atmiņas par dzīvi Latvijā. Viņu stāstus iemūžina gan audio, gan video ierakstos. Vajadzīgo ierakstīšanas aparāturu un Sonics programmu gādā Dienvidaustrālijas bibliotēka, bet intervijas un ierakstu noslīpēšanu veic projekta komanda. Ir izstrādātas interviju vadlīnijas, bet jautājumus piemēro runātāja pieredzei, piemēram, pirmajā posmā jautāja par Latviju un izceļošanu, bet tagad, otrajā posmā, par ģimenes nostāstiem bēgļu gaitās.

Orģinālie interviju ieraksti tiek uzglabāti pavalsts bibliotēkas digitālajā kolekcijā un tādēļ arī intervijas tiek veiktas pēc iespējas angļu valodā. Sonics programma automātiski pieliek interviju ierakstiem subtitrus, bet projekta komanda tos pārbauda un kur teiktais nav pareizi uztverts, izlabo. Ja intervētājs nevar brīvi izteikties angļu valodā, to intervē latviski un projekta komanda interviju pārtulko angļiski. Orģinālais latviešu teksts tomēr paliek ierakstā, iekavās. Tiek arī iemūžināti smieklī un citas emocijas.

Vai tas izklausās interesanti? Varat ieskatīties Dienvidaustrālijas bibliotēkas kolekcijā – tur atradīsiet šīs intervijas: digital.collections.slsa.sa.gov.au (Menu > Oral History – Latvians in South Australia)

Iveta Rone

Krama apstrāde ar Artūru

(Krams = flint)

Artūrs rādīja, kā akmens laikmeta mednieki no krama gatavoja dūres cirvi, bultas un šķēpa galus. Tad ļāva mums arī izmēģināt.

Andrejs parāda darba rīku: drusku čitēšana ar svinu (lūdzu neizrāt redakciju – vārds čitēšana no Artūra mutes).

Laivu mājā

Radošajā laivu mājā notiek viss. Rokdarbi un māksla, vai vienkārši tiek uzlādēta rāmuma baterija, pasēžot pie baltas lapas un veroties burvīgajā ainavā aiz loga. Šodien tika radīta Papardes zieda versija un Komikss par to, kā radās Zvaigznes un Cilvēks (nāciet apskatīt veikumu izstādē laivu mājā). Rīt jau

būs cita tēma, bet laipni lūgts jebkurš un jebkurā laikā, strādāt savā nodabā, ja iznāk vēlme radoši izpausties (piesakieties pie Andas un Agneses).

Agnese Krūze

1/2 x 1/2 - Bērni intervē pieaugušos

Komandas dalībnieki: **Zemgaļi** (*Vizma, Aivars, Alfrēds, Bille, Jacinta, Velta*)

Intervija

- Vārds, Uzvārds: Ojārs Greste
- No kurienes tu esi? No Sidnejas
- Kāpēc tu brauc uz 3x3? Lai būtu kopā ar savu dēlu Edgaru un viņa ģimeni – Susannah, Tāli un Zemeni
- Kāda ir tava mīļākā latviešu dziesma? Bēdu manu lielu bēdu
- Kāpēc tev patīk nākt uz 3x3? Šeit ir kā liela ģimene, kurā var baudīt latvietību

Komandas dalībnieki: **Latgaļi** (*Tālis, Leila, Aia, Olita*)

Intervija

- Vārds, Uzvārds: Edgars Greste
- No kurienes tu esi? No Tomerong
- Kāpēc tu brauc uz 3x3? Lai mani bērni izjustu sabiedrisko piederības sajūtu
- Kāda ir tava mīļākā latviešu dziesma? Es zinu visi mani nievā
- Kāds ir tavs mīļākais dancis? Pankūkas

Komandas dalībnieki: **Līvi** (Frīda, Helena, Emīlija, Lana)

Intervija

- Vārds, Uzvārds: Julgī Stalte
- No kurienes tu esi? No Rīgas
- Kāpēc tu brauc uz 3x3? Jo es mācišu dziedāt un dancot
- Kāda ir tava mīļākā latviešu dziesma? Sādi vairāt nenācēt
- Kāpēc tu gribi dzīvot Latvijā? Tā ir visskaistākā zeme pasaulē

Ūdens un bērni

Šodien bija prieku pilna diena visiem ūdens bridējiem, sākot ar rīta peldēšanu. Bērni un vecāki bija pārsteigti par ūdens temperatūru. 'Silts kā piens'. Īpašs paldies Zandai Šulcei, kas aizsargāja peldētājus no noslikušā kukaiņa dziedot "mazs kukainis pa baseinu peld un noslikst dibenā, jo smilga izkrita".

Pēc brokastīm un rīta ievirzēm bija īpašs gājiens uz ūdens slidkalniņu netālu no nometnes telpām. Varēja ar mašīnu aizbraukt, bet likās, ka bērnu motivācija aizveda ātrāk ar kājām. Slidkalniņš izskatījās pēc milzīgas līku loku 'zilās čūskas' kas slēpjas starp krūmiem. Ar ziliem gumijas tepiķiem zem paduses bērni steidzās kalna galā, lai būtu pirmie šļūkt pa 'zilo čūsku'. Daži drosmīgi šļūca vieni paši, bet ātri izgudroja, ka pa pāriem šļūkt ir ātrāk. Bet zilajai čūskai bija mazliet grūtāk 'norīt' dažus pieaugušos šļūcējus. Drīz sākās sacensība starp dažiem jauniešiem, lai noskaidrotu, kurš ir visātrākais šļūcējs. Sacensībās uzvarēja Vizma Morgan no Kanberas ar 21 sekundi. Bet zelta godalga par slidkalniņu šļūkšanas iekarošanu tiek piešķirta Alfrēdam Landsbergam no Viktorijas.

Tie, kam pirkstiņi vēl nebija sačokurojušies, varēja turpināt peldēt baseinā atkal pēcpusdienā. Bērni iesildījās ar kūleņu mešanu ūdenī un tad sekoja šļakstišanās sacensības bērnu starpā ar dažādiem variantiem – piemēram visskaistākā niršana, vistrakākais šļaksts.

Edgars Greste

3x3 kulinārija, ēdienu gatavošana, pavārnodarbības!

Latviešu kulinārija ir bagāta ar senām tradīcijām un vietējiem produktiem, kas veido tās raksturu un īpašo garšu. Manā jaunībā Latvijā tradicionālie ēdieni bija vienkārši, bet tajā pašā laikā sātīgi un veselīgi. Atceros no bērnības katrā mājā bija skābēti kāposti, pelēkie zirņi ar speķi, rupjmaize, kartupeļu ēdieni, piemēram, kartupeļu pankūkas (kartupeļu plāceniši) un arī dažādas zupas, piemēram, aukstā zupa vasarā vai sātīgās zirņu zupas ziemā. Ļoti bieži tika gatavoti ēdieni no vietējiem produktiem – gaļa, piena produkti, ogas un dārzeņi, kas audzēti pašu dārzā.

Šodien šie ēdieni joprojām ir populāri, taču tie ir piedzīvojuši izmaiņas, ņemot vērā gan mūsdienu uztura paradumus, gan pieejamību tirgū. Mūsdienās biežāk tiek izmantotas dažādas modernās gatavošanas metodes, piemēram, cepšana vai grilēšana, un bieži tiek pievienoti jauni, ārvalstu produkti un garšvielas, kas piešķir latviešu ēdieniem jaunas garšas.

Viens no lielākajiem izaicinājumiem, dzīvojot Austrālijā, ir autentisku latviešu ēdienu gatavošana. Viena no lietām, ko šeit ir grūtāk pagatavot nekā Latvijā, ir, piemēram, īsta rupjmaize. Austrālijas tirgū nav pieejami tādi kvieši, kādi ir Latvijā, un maizes gatavošanai nepieciešamie vietējie produkti ir atšķirīgi, tāpēc rezultāts bieži ir pavisam citādāks. Arī skābētus kāpostus šeit ir grūtāk iegūt tādus, kādi ir pieejami Latvijā, un ir jāmeklē īpaši veikali, lai atrastu piemērotus produktus. Un, protams, arī Jāņu sieru šeit ir neiespējami atrast, tāpēc bieži to gatavoju pati mājās.

Taču Austrālijā ir savas kulinārijas priekšrocības. Te ir pieejami dažādi svaigi produkti, īpaši tropiskie augļi un dārzeņi, kas Latvijā nav sastopami. Tāpat Austrālijā ir ļoti daudz dažādu ēdienu no dažādām pasaules malām, piemēram, Āzijas, itāļu un indiāņu virtuvēm. Tas ļauj paplašināt ēdienkartes izvēli un piedāvā daudzveidību.

Līdz ar to gan Latvijā, gan Austrālijā ir savas priekšrocības un izaicinājumi kulinārijas ziņā, un katra vieta piedāvā savu unikālo ēdienu pieredzi.

Marika McCue

ĶIRBIS 3X3

Sastāvdaļas

- 300 g ķirbja, sagriezts kubiņos
- 0.5 l ūdens, tā, lai ķirbis kārtīgi nosepts ar ūdeni katliņā
- 8 krustnagliņas
- 5 smaržīgie pipari
- 3 tējķ. vaniļas cukurs vai arī 1/2 tējķ. kanēļa
- 4-6 ēd. k. cukura pēc katra garšas
- 2 ēd. k. etiķa 5% vai 6% man bija ābolu etiķis
- Var pievienot citrusa miziņas

Pagatavošana 30 min

1. Katliņā ielej ūdeni, pievieno cukuru, garšvielas, uzvāra.
2. leber vārošā ūdenī ķirbja gabaliņus un vāra, līdz ķirbis ir viegli mīksts, bet nešķīst.
3. Noņem no uguns un iemaisa etiķi. Lej burciņās.

Labu apetīti!

PUMPKIN 3X3

Ingredients

- 300 g pumpkin cut into half-cubes
- 0.5 l of water, so that the pumpkin is thoroughly covered with water in the pot
- 8 cloves
- 5 allspice peppers
- 3 tsp vanilla sugar or 1/2 tsp cinnamon
- 4-6 tbsp. sugar to taste
- 2 tbsp. vinegar 5% or 6% I had apple cider vinegar
- Citrus peels can be added

Preparation 30 minutes

1. Pour water into a saucepan, add sugar, spices, and bring to a boil.
2. Add the pumpkin pieces to the boiling water and cook until the pumpkin is slightly soft but does not fall apart.
3. Remove from heat and stir in vinegar. Pour into jars.

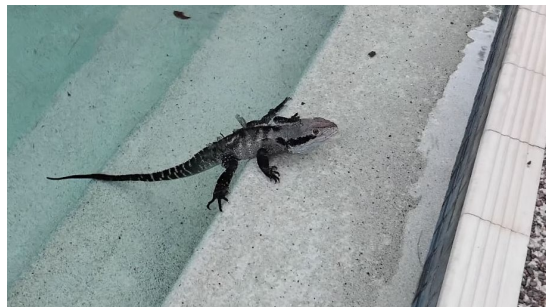
Bon appetit!

Kas tur san?

Bērni nav vienīgie, kam gribas peldēt

Pievienojieties Andai dabas pastaigā

Rathane wi-fi (labojums)

Network: AYW-Guest

Password: ayw-ptb-icecream-0712

Šī rīta referāts

Ēriks un Julģī stāstīs par etnomuzikoloģijas pieskārienu dziesmu vēsturē.

2025. gada 3x3 Rathane, Port hacking, NSW, PIEAUGUŠO PROGRAMMA

	Trešdiena 1. janvāris	Ceturtdiena 2. janvāris	Piektdiena 3. janvāris	Sestdiena 4. janvāris	Svētdiena 5. janvāris	Pirmdiena 6. janvāris		
8.00-9.00		Brokastis 8.00 – 9.00					10:00 Saieta slēgšana. Visi pie karogmasta Braucam mājās	
9.00-10.00		Referāts - Pēteris Strazds	Referāts - Eriks un Julgi	Referāts - Inga	Referāts - Artūrs			
10.45-11.00		Rīta uzkodas						
10.00-12.30		Rīta ievirzes						
12.30-13.30		Pusdienas 12.30 – 13.30						
13.30-16.00		Pēcpusdienas ievirzes*						
15.30-15.45		Launags						
16.00-18.00		17.00 Saieta atklāšana	Puduri/brīvais laiks		Daudzināšanas sagatavošana/brīvais laiks	Sagatavošana atvadu vakaram /brīvais laiks		
18.00-19.00	Vakariņas 18.00 – 19.00 (Saldais 18.30 – 19.00)							
19.00-20.30	Iepazīšanās vakars	Sadziedāšanās un danči	Viktorīna	Daudzināšana	Atvadu vakars			
20.30	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū				
20.15-20.30	Vakara launags	Vakara launags	Vakara launags	Vakara launags				
20.30 - rīta gaismai	Nīkšana / Zolīte / Novuss / Galda Spēles	Nīkšana / Zolīte / Novuss / Galda Spēles (3x3 padomes sēde)	Nīkšana / Zolīte / Novuss / Galda Spēles	Nīkšana / Zolīte / Novuss / Galda Spēles				

2025. gada 3x3 Rathane, Port hacking, NSW, BĒRNU PROGRAMMA

	Trešdiena 1. janvāris	Ceturtdiena 2. janvāris	Piektdiena 3. janvāris	Sestdiena 4. janvāris	Svētdiena 5. janvāris	Pirmdiena 6. janvāris
8.00-9.00		Brokastis 8.00 – 9.00				
9.00-9.30		Iepazīšanās	Kayaking- 1. grupa (pusei vēl nodarbība)	Rotaļas	Rotaļas	10.00 Saieta slēgšana
9.30-10.00				Pastaiga/ dabas journaling ar Andu	Valodas aktivitātes	
10.00-10.30				Braucam mājās		
10.30-11.00		Rīta uzkodas				
11.00-11.30		Slidkalniņš	Kayaking-2. grupa (pusei vēl nodarbība)	Valodas aktivitātes	Sports	
11.30-12.00				Tauriņu rakstīšana un zīmēšana		Mūzika
12.00-12.30				Pusdienas 12.30 – 13.30		
12.30-13.30		Māksla ar Agnesi Krūzi	Rotaļas	Artūrs Tomsons - Senlatviešu kaujas treniņš	Seno rotu taisīšana ar mālu karekļiem	
13.30-14.00			Mālu darbs			
14.00-14.30			Launags			
14.30-15.15						
15.15-15.45						
15.30-16.00						
16.00-16.30		Dalībnieku ierašanās/ reģistrācija no 16:00	Peldēšana/Brīvais laiks ar vecākiem	Peldēšana/Brīvais laiks ar vecākiem	Peldēšana/Brīvais laiks ar vecākiem	Peldēšana/Brīvais laiks ar vecākiem
16.30-17.00						
17.00-17.30						
17.30-18.00						
18.00-19.00	Vakariņas 18.00 – 19.00					
19.00-20.30	Iepazīšanās vakars	Sadziedāšanās un danči	Viktorīna	Daudzināšana	Atvadu vakars	
20.30	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū	Vakara pasaka/ Aijā Žūžū		
20.15-20.30	Vakara launags	Vakara launags	Vakara launags	Vakara launags		

Trešajā janvārī bērniem būs ekskursija ar kajakiem!

Braucienu ar kajaku vadīs profesionāls gids, un tas paredzēts bērniem no 5 gadu vecuma.

Bērniem, kas jaunāki par 12 gadiem, būs nepieciešams pieaugušo pavadonis.

Vecāki, lūdzu, nodrošiniet pieaugušo pavadoni savam bērnam.

Nometnē ir pieejams peldbaseins. Mums programmā ir noteikts laiks peldēšanai - no 16.00 līdz 18.00. Drikst arī pirms brokastīm no plkst 7.00 izmantot peldbaseinu.

Kā jau Austrālijā esam pieraduši – neviens bērns nedrikst bez pieaugušo uzraudzības iet peldēties.

Lūdzam arī, lai neviens ārpus šiem laikiem peldbaseinu nelieto.

Ir katram roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu iet!

Rainis

Esi aktīvs 3x3 dalībnieks un palīdzi veidot Tauriķi **kopā!**

Ja Tev ir ko stāstīt un rādīt citiem, tad droši sūti vai iesniedz Tauriķa redakcijai rakstus par savu dienas pieredzi un atziņām, kā arī receptes, sludinājumus, aizrādījumus, sūdzības, jokus, bildes un zīmējumus!

Negaidi līdz rītdienai, dari to jau šodien!

Lūdzam iesniegt savus rakstus personīgi redakcijā vai sūtīt uz e-pasta adresi 3x3australia@gmail.com

LIELS PALDIES MŪSU ATBALSTĪTĀJIEM

Sabiedrības integrācijas
fonds

Kultūras ministrija

Izglītības un zinātnes
ministrija

DAUGAVAS VANAGI
AKLAIDES NODAĻA

DAUGAVAS VANAGI
MĒLSURNAS NODAĻA

Met, Dieviņi, zelta krustu (3x3 galda dziesma)

Met, Die - vi - ņi, zel - ta krus - tu Pār šo vi - su is - ta - biņ',

Met, Die - vi - ņi, zel - ta krus - tu Pār šo vi - su is - ta - biņ'.

1. Met, Dieviņi, zelta krustu
Pār šo visu istabiņ'.

2. Lai paēda, kas neēdis,
Lai padzēra, kas nedzēr's.

Ko dziedāšu, ko runāšu?

(3x3 dziesma)

Ko dzie - dā - šu, ko ru - nā - šu, Sve - šu ze - mi

stai - gā - jo - ti, Sve - šu ze - mi stai - gā - jot?

1. Ko dziedāšu, ko runāšu,
Svešu zemi staigājot(i)?	3. Daža laba lakstīgala
Groza savu valodiņ(u).	5. Dziesma mana izdomāta,
Valodiņa Dieva dot(a).
2. Es dziedāšu savu dziesmu,
Runāš' savu valodiņ(u).	4. Es grozīju sav' dziesmiņu,
Negrozīju valodiņ(u).	

Šķiramiesi mēs, ļautiņi

(3x3 vakara dziesma)

Šķi - ra - mie - si mēs, ļau - ti - ņi, Ga - na la - bi dzi - vo - ju - ši,

Šķi - ra - mie - si mēs, ļau - ti - ņi, Ga - na la - bi dzi - vo - juš'.

1. Šķiramiesi mēs, ļautiņi,
Gana labi dzīvojuš(i).	3. Ar Dieviņu sanācāmi,
Ar Dieviņu šķiramies(i).	5. Ej, Laimiņa, tu pa priekšu,
Es tavāsi pēdiņās(i).
2. Tu ar Dievu, es ar Dievu,
Mēs ar Dievu, labi ļaud(i)s.	4. Ar Dieviņu lai palika
Šī dziesmota istabiņ(a).	6. Nelaid mani to celiņu,
Kur aizgāja ļaunā dien(a).